

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

دوخت مشک چرمی

گروه شغلی

صنایع دستی (چوب، فلز، سفال، چاپ، سنگ،

شیشه، چرم)

کد ملی آموزش شایستگی

۷	۳	۱	۸	۲	۰	۷	۷	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه		شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه		

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد : دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی: ۷۳۱۸۲۰۷۷۰۰۰۰۰۱۱

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی : صنایع دستی					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	سکینه ایزدی	کارشناسی	صنایع دستی	مربی صنایع دستی	۱۵ سال
۲	مهری ابراهیمی	کارشناسی	صنایع دستی	مربی صنایع دستی	۱۱ سال
۳	معین باقری	کارشناسی ارشد	زمین شناسی	رئیس مرکز فنی و حرفه ای	۱۶ سال
۴	منا منتظری هدشی	کارشناسی ارشد	مرمت اشیاء فرهنگی و تاریخی	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی صنایع دستی (چوب ، فلز ، سفال و ...)	۱۳ سال
۵					
۶					
۷					

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸

تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸

آدرس الکترونیکی : rpc@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی:	
دوخت مشک چرمی	
شرح استاندارد آموزش شایستگی:	
دوخت مشک چرمی یکی از شایستگی های مربوط به صنایع دستی(چوب، فلز، سفال، چاپ، سنگ، شیشه، چرم) است که شامل کارهای خشک کردن پوست حیوانات، نرم کردن پوست های خشک شده، لش زدایی و موزدایی، دباغی و رنگ آمیزی پوست و دوخت و پرداخت نهایی مشک می باشد. درضمن این شایستگی با مشاغلی از قبیل کارگر دباغی چرم در ارتباط است.	
ویژگی های کارآموز ورودی:	
حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز: ندارد	
طول دوره آموزش:	
طول دوره آموزش	: ۹۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۰ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۷۰ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی:	۲۵٪
- عملی:	۶۵٪
- اخلاق حرفه ای:	۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان:	
-فوق دیپلم صنایع دستی با ۲سال سابقه کارمرتبط -دیپلم کلیه رشته ها با ۴سال سابقه کارمرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

دوخت مشک چرمی، عملیاتی است که بر روی پوست حیوانات حلال گوشت مثل گاو، گوسفند، بز، آهو با توجه به استحکام، کاربرد و زیبایی اثر منجر به تولید مشک چرمی می گردد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

-sewing leather waterskin

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-کارگردباغی چرم

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ساعت آموزش			ردیف	عناوین
جمع	عملی	نظری		
۲۰	۱۵	۵	۱	خشک کردن پوست حیوانات
۱۸	۱۵	۳	۲	نرم کردن پوست های خشک شده
۱۸	۱۵	۳	۳	لش زدایی و موزدایی
۱۹	۱۵	۴	۴	دباغی و رنگ آمیزی پوست
۱۵	۱۰	۵	۵	دوخت و پرداخت نهایی مشک
۹۰	۷۰	۲۰	جمع ساعات	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۲۰	۱۵	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع پوست حیوانات				دانش :
نمک				-انواع پوست حیوانات مختلف حلال گوشت
توری مناسب				-روش انتخاب پوست حیوانات حلال گوشت مختلف جهت کار
روپوش				- نحوه خشک کردن پوست
ماسک				- روش انبار کردن پوست های خشک شده جهت کار
دستکش				مهارت :
				- انتخاب پوست حیوانات حلال گوشت مختلف جهت کار
				-خشک کردن پوست
				-انبار کردن پوست های خشک شده جهت کار
	نگرش :			
	-رعایت اخلاق حرفه ای			
	- صرفه جویی در مصرف مواد، انرژی و زمان			
	ایمنی و بهداشت :			
	-رعایت اصول ارگونومی هنگام کار			
	- رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار			
	- استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش، ماسک و دستکش)			
	توجهات زیست محیطی :			
	-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن			
	-مدیریت مصرف انرژی			

	زمان آموزش			عنوان: نرم کردن پوست های خشک شده
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۵	۱۸	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نمک آب دستکش ماسک چاقو کاردک روپوش فیچی برش چرم غلطک	دانش:			
				-روش آماده کردن پوست خشک شده
				-نحوه استفاده از مواد نرم کننده
				-روش نگهداری از پوست هنگام نرم شدن
	مهارت:			
				- آماده کردن پوست خشک شده جهت کار
				- نرم کردن پوست های خشک شده
				- نگهداری از پوست هنگام نرم شدن
	نگرش:			
				-رعایت اخلاق حرفه ای
				-صرفه جویی در مصرف مواد، انرژی و زمان
	ایمنی و بهداشت:			
				-رعایت اصول ارگونومی هنگام کار
				-استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش، ماسک و دستکش)
			-رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار	
توجهات زیست محیطی:				
			-تفکیک مناسب پسماندو دفع صحیح آن	
			-مدیریت مصرف انرژی	

	زمان آموزش			عنوان: لش زدایی وموزدایی
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۵	۱۸	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
چاقو بلند				دانش:
صابون				- نحوه لش زدایی بادرست
آهک				-نحوه موزدایی پوست
زاج سفید				مهارت:
نمک				- لش زدایی با دست
خاکستر				-موزدایی بوسیله آهک، زاج سفید وخاکستر
کاردک				نگرش:
دستکش				-رعایت اخلاق حرفه ای
تشت بزرگ				-صرفه جویی در مصرف مواد، انرژی و زمان
روپوش				ایمنی و بهداشت:
ماسک				-رعایت اصول ارگونومی هنگام کار
				-استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش، ماسک و دستکش)
				-رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار
				توجهات زیست محیطی:
				-تفکیک مناسب پسماندو دفع صحیح آن
				-مدیریت مصرف انرژی

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۹	۱۵	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
گیاه رس				دانش :
پوست انار				-انواع مواد دباغی
برگ سماق				-نحوه دباغی کردن پوست
روغن برزک				- نحوه رنگ آمیزی پوست
تشت بزرگ				-نحوه تمیز کردن پوست
ماسک				مهارت :
کاردک				-دباغی کردن پوست
برس				-رنگ آمیزی پوست به وسیله مواد گیاهی و صنعتی
دستکش				-تمیز کردن پوست
روپوش				نگرش :
تثبیت کننده				-رعایت اخلاق حرفه ای
ملاقه				-صرفه جویی در مصرف مواد، انرژی و زمان
				ایمنی و بهداشت :
				-رعایت اصول ارگونومی هنگام کار
				-استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش، ماسک و دستکش)
				-رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار
				توجهات زیست محیطی :
				-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن
				-مدیریت مصرف انرژی

	زمان آموزش			عنوان: دوخت و پرداخت نهایی مشک
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نخ موم زده				دانش:
قیچی				-روش حذف اضافات مشک
دستکش				-نحوه دوخت نهایی مشک
سوزن بزرگ				-نحوه پرداخت مشک
میزکار				
کاتر				
خط کش				مهارت:
روپوش				-حذف اضافات مشک تولید شده
گاز				-دوخت نهایی مشک
نخ ابریشم				-پرداخت مشک
	نگرش:			
	-رعایت اخلاق حرفه ای			
	-صرفه جویی در مصرف مواد، انرژی و زمان			
	ایمنی و بهداشت:			
	-رعایت اصول ارگونومی هنگام کار			
	-استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش و دستکش)			
	-رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار			
	توجهات زیست محیطی:			
	- تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن			
	-مدیریت مصرف انرژی			

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میزکار	پایه فلزی	۷ عدد	
۲	صندلی کارآموز	متحرک با ارتفاع قابل تغییر	۱۵ عدد	
۳	قیچی	برقی مخصوص برش چرم	۳ دستگاه	
۴	تخته وایت برد	۷۰*۱۰۰Cm	۱ عدد	
۵	رایانه	همراه با متعلقات آن	۱ دستگاه	
۶	کپسول آتش نشانی	پودر خشک - ۶ کیلویی	۱ دستگاه	
۷	جعبه کمک های اولیه	سری کامل تجهیزات	۱ جعبه	
۸	گاز	تک شعله	۲ عدد	
۹	میزمربی	چوبی یا فلزی	۱ عدد	
۱۰	صندلی مرئی	چرمی (چرخ دارو گردان)	۱ عدد	
۱۱	میز رایانه	متناسب با رایانه	۱ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	پوست حیوانات	بز، آهو، گوسفند، گاو و شتر	از هر کدام ۱۵ عدد	
۲	سوزن	بزرگ مخصوص چرم دوزی	۱۵ عدد	
۳	نخ	موم اندود	۲ دوک	
۴	نخ	ابریسمی	۱۵ قرقره	
۵	آهک	پودر صنعتی	۱۰ کیلو	
۶	گیاه رس	ریشه گیاه	۱۰ کیلو	
۷	پوست انار	خشک شده	۱۰ کیلو	
۸	خاکستر	پودر سوخته چوب	۱۰ کیلو	
۹	نمک	معمولی	۱۵ کیلو	
۱۰	دستکش	یکبار مصرف	۱۵ جفت	
۱۱	تثبیت کننده	رنگ	۱ قوطی	
۱۲	خودکار	آبی یا مشکی	۵ عدد	
۱۳	ماسک	یکبار مصرف	۱۵ عدد	
۱۴	روپوش	نخی	۱ دست	
۱۵	توری	سیمی	۲ متر	
۱۶	صابون	معمولی	۲ بسته	
۱۷	زاج	سفید	۱ کیلو	
۱۸	روغن	بزرگ	۲ قوطی	
۱۹	برگ سماق	با کیفیت	۱ کیلو	
۲۰	ماژیک وایت برد	قرمز، آبی و مشکی	از هر کدام ۱ عدد	

توجه :

به ازای یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	چاقو	بلند	۱۵ عدد	
۲	کاردک	متوسط	۱۵ عدد	
۳	خط کش	۳۰ سانتی	۱۵ عدد	
۴	قیچی چرم	متوسط و بزرگ	ازهر کدام ۱۰ عدد	
۵	قیچی معمولی	جهت برش چرم و کاغذ	۱۵ عدد	
۶	کاتر	بزرگ و قلمی	۱۵ عدد	
۷	برس	موی نرم	۱۵ عدد	
۸	تخته کار	پلاستیک فشرده ۱*۱ متر	۱۵ عدد	
۹	ملاقه	متوسط	۱۵ عدد	
۱۰	غلطک	پلاستیکی	۵ عدد	
۱۱	تشت	پلاستیکی بزرگ	۱۵ عدد	

توجه:

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.